

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Sipos Attila ügyvéd (ügyvéd címe) által képviselt I.rendű felperesnek (I.rendű felperes címe) a ... jogtanácsos által képviselt alperes (alperes címe) ellen a dr. Darvai Sándor ügyvéd (ügyvéd címe) által képviselt felperesi beavatkozó (felperesi beavatkozó címe) perbenállása mellett biztosítási szolgáltatás teljesítése iránt a Fővárosi Bíróság előtt 2.G.40.740/2007. számon megindított, és a Fővárosi Ítéltábla 2010. november 24-én 6.Pf.21.283/2010/3. számon hozott jogerős ítéletével befejezett perében a felperes 70. és az alperes 71. sorszámú felülvizsgálati kérelme folytán tárgyaláson kívüli eljárásban meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy az alperesnek 15 napon belül fizessen meg 150.000 (Egyszázötvenezer) forint felülvizsgálati részperköltséget, az államnak az állami adóhatóság külön felhívására 1.205.200 (Egymilliókettőszázötezer-kettőszáz) forint le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket. Az ezt meghaladó felülvizsgálati perköltségüket a felek maguk viselik.

I n d o k o l á s :

A felperes mezőgazdasági vállalkozóként 2006. évben pritaminpaprikát termesztett. Tíz hektár területre, összesen 550 tonna termésmennyiségre tonnánként 80.000 forint biztosítási összeggel, jégkárra is kiterjedő vagyonbiztosítási szerződést kötött az alperessel. A biztosítási szolgáltatás kedvezményezettjeként a felperesi beavatkozót jelölte meg. A felperes a biztosított termésmennyiség 10%-át betakarította, majd paprikaparcelláit 2006. augusztus 22-én jégverés érte. Az alperes 2006. augusztus 31-én előszemlét, majd 2006. szeptember 6-án közbenső szemlét tartott. A kárkifizetés alapját képező kárszázalékok kialakítása érdekében a betakarítás előtt nem került sor véglegesítő szemle megtartására. A felperes a jégverést követően 67.796 tonna paprikát értékesített. A biztosítási eseménnyel kapcsolatban az alperes 11.921.580 forint biztosítási szolgáltatást teljesített a beavatkozó részére.

A felperes módosított keresetében 20.087.267 forint további biztosítási szolgáltatás teljesítésére kérte az alperest kötelezni a beavatkozó részére.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 4.082.843 forintot és kamatait. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

Megállapította, hogy az alperes a saját kárrendezési utasításában foglalt előírásokat megszegte, és ezért utólag nem volt megállapítható a keletkezett kár mértéke. A felperes a bizonyítási kötelezettségét azért nem tudta teljesíteni, mert az alperes a végleges szemlét elmulasztotta. A kár mértékére vonatkozóan egymásnak ellentmondó bizonyítékok álltak rendelkezésre, a peradatok azonban nem támasztották alá az igazságügyi szakértő 100% mennyiségi és minőségi kártételt állító véleményét. A bíróság a felperes és az alperes magánszakértője véleményét mérlegelve 50% értékcsökkenési kulcs alapulvételével határozta meg a kár mértékét a megsérült és nem értékesített termés értékének 50%-a, azaz 17.782.693 forint összegben, melynek 90%-át köteles a biztosítási szerződés alapján az alperes a beavatkozónak megtéríteni. A bíróság a már teljesített 11.921.580 forint levonásával marasztalta az alperest.

A felperes és az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az első fokú ítéletet részben megváltoztatta és az alperes marasztalását 3.457.764 forintra és kamataira mérsékelte.

Megállapította, hogy a felek szerződésének részét képezték az alperes 2006. március 1. napjától hatályos növény kárrendezési utasításának a kárrendezésre vonatkozó szabályai, így az a rendelkezés, hogy a betakarítás előtt tartott véglegesítő szemle alapján kell az értékcsökkenési kulcsok meghatározásával véglegesíteni a kár összegét. A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bíróságnak az álláspontjával, amely szerint az alperes e kötelezettségének nem tett eleget, és ez okból a végleges kár összege nem volt bizonyítható. A Ptk. 359.§ (1) bekezdése alkalmazásával kellett ezért a kár mértékét megállapítani. A másodfokú bíróság az első fokú ítéletet részben megváltoztató döntését azzal indokolta, hogy a felperes a jégkár bekövetkezését követően 67.796 tonna paprikát értékesített, mely mennyiséggel csökkenteni kellett a kártérítés kiszámításának alapjául szolgáló mennyiséget.

A jogerős ítélet ellen előterjesztett felülvizsgálati kérelmében a felperes annak részbeni hatályon kívül helyezésével további 20.087.267 forint megfizetésére kérte az alperes kötelezését. Indokai szerint ... szakértői véleménye alapján a kár összege megállapítható, ezért a Ptk. 359.§ (1) bekezdése alkalmazásának nem volt helye. Sérelmezte, hogy a bíróság a szakértői véleményt nem a keresetben meghatározott jogalap, azaz szerződésszegésből eredő megtérítéseként bírálta el.

Az alperes felülvizsgálati kérelme a jogerős ítélet marasztaló

rendelkezésének hatályon kívül helyezésével a kereset teljes elutasítására irányult.

Vitatta, hogy kárrendezési utasítása a szerződés részévé vált, mivel azt a felperes a szerződés megkötésekor nem vette át, rendelkezéseit magára nézve nem fogadta el. Másrészt az utasítás nem tartalmazott a kár felmérésére kizárólagos rendelkezéseket. Tehát a felperesnek módjában állt - ahogy meg is tette - a kárnak saját szakértővel történő felmérése. Állította, hogy részéről a végleges kárfelvétel 2006. szeptember 12-én megtörtént oly módon, hogy a jégkár egésze utólag is rekonstruálható. Ezért a Ptk. 359.§ (1) bekezdése alkalmazásának nem volt helye. Utalt arra, hogy a felperes megbízásából ... magánszakértő is felmérte a károkat és 10% értékcsökkenést állapított meg. Vitatta a kártérítési felelősségének a fennállását, mivel a végleges szemletartási kötelezettségének eleget tett, és rögzítette a kárképet is. A kár mértéke a felperes részéről azért nem volt bizonyítható, mert nem indítványozta újabb igazságügyi szakértő kirendelését. Sérelmezte, hogy a 10% értékcsökkenésre vonatkozó felperesi elismerést a bíróság figyelmen kívül hagyta. Mivel a felperes bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget, a követelés összegszerűsége is bizonyítatlan maradt.

A felek a másik fél felülvizsgálati kérelmére ellenkérelmet nem terjesztettek elő.

A felülvizsgálati kérelmek nem alaposak.

A peres felek a Ptk. 548.§-ában meghatározott, jégkárra kiterjedő vagyonbiztosítási szerződést kötöttek. Ennek alapján a Ptk. 536.§-a értelmében az alperes a szerződésben foglalt feltételekkel vállalta jégkár esetén a felperes biztosított termésmennyiségében keletkezett kár megtérítését. Ebből következően a felperes alap nélkül hivatkozott arra, hogy az alperes a teljes jégverés okozta kárát köteles megtéríteni a szerződés rendelkezéseire tekintet nélkül, és ezért kellő alap nélkül mellőzte a bíróság dr. ... igazságügyi szakértőnek az ezen a jogalapon álló szakértői véleményét.

A Legfelsőbb Bíróság az alperes felülvizsgálati kérelmét sem találta alaposnak. Az alperesnek a felek jogviszonyára irányadó, „jégkárbiztosítás különös feltételei” maguk is rendelkeznek az értékcsökkenési kulcsok megállapításának szükségességéről, azok mértékéről és a kárrendezési eljárásról. Az alperes nem vitatta felülvizsgálati kérelmében sem, hogy a különös feltételek a biztosítási szerződés részét képezték. A perben pedig az sem volt vitatott, hogy a növény kárrendezési utasítás rendelkezései irányadók a peres felek jogviszonyára. Ebből következően a felülvizsgálati eljárásban az alperes alappal nem vitathatta, hogy a kár mértékét véglegesítő szemle adatai szolgálhattak volna

vitathatatlan bizonyítékként a felperes kereseti követelésének a megalapozására a biztosítási szerződés és a Ptk. 277.§ (4) bekezdése alapján. Ilyen, az értékcsökkenési kulcsokat is egyértelműen rögzítő végleges szemlére azonban nem került sor. Ennek szükségességét különösképpen alátámasztják azok a peradatok, melyek szerint a felperesi és az alperesi kárfelmérések az alkalmazandó értékcsökkenési kulcs meghatározása szempontjából alapvetően eltérő megállapításokat tartalmaztak. Peradat volt arra is, hogy az alperes által végleges szemleként állított 2006. szeptember 12-ei közbenső szemlét követően az alperes maga is újabb szemle lefolytatását tartotta szükségesnek. Mivel a perben lefolytatott széleskörű bizonyítás ellenére, a magánszakértők és az igazságügyi szakértő bevonásával sem volt rekonstruálható a végleges kárhelyzet, a bíróság megalapozottan következtetett az esetleges további bizonyítás sikertelenségére. Ebből következően jogszabálysértés nélkül alkalmazta a Ptk. 359.§ (1) bekezdésének rendelkezését, és mérlegelési hiba nélkül határozta meg a kártérítés alapját képező értékcsökkenést. E mérlegelési jogkörben hozott döntés felülvizsgálati kérelemmel eredményesen nem volt támadható.

Az ismertetett indokoknak megfelelően a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275.§ (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta. A felperest felülvizsgálati kérelme eredménytelensége folytán kötelezte az illetékeljegyzési joga folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére. Mivel a felülvizsgálati kérelmek perértéke jelentősen eltért, a felperest pervesztessége arányában kötelezte a Pp. 81.§ (1) bekezdése alapján az alperes jogi képviseleti díjának megfelelő arányos részperköltség megfizetésére. Ezt meghaladóan a felek a saját felülvizsgálati perköltségüket maguk kötelesek viselni.

Budapest, 2011. szeptember 22.

dr. Kiss Mária tanácselnök, előadó bíró s.k., dr. Rédei Anna bíró s.k., dr. Harter Mária bíró s.k.

Sipos

a kiadmány hitelül:

bírósági ügyintéző